

Ukázka informací z první verze "Datové politiky otevřených dat veřejné správy"

Obsah dokumentu:

1 Úvod

1.1 Důvody deklarace datové politiky otevřených dat VS

1.2 Cíle Datové politiky otevřených dat VS a navazující přínosy

1.3 Vymezení rozsahu platnosti politiky

1.4 Zodpovědnost za datovou politiku otevřených dat a její relevantnost

2 Formulace datové politiky otevřených dat

2.1 Principy datové politiky otevřených dat VS

2.2 Pravidla veřejného datového fondu

3 Výkladová část

3.1 První pilíř - legislativní základ ČR a EU

3.2 Druhý pilíř - architektura veřejného datového fondu VS

3.3 Třetí pilíř - začlenění publikace otevřených dat veřejné správy do informační architektury VS ČR

3.3.1 Zakomponovaný proces „Zveřejňování informací jako otevřená data“ do informační koncepce

3.3.2 Principy a požadavky zakomponované do Informační koncepce ČR

4 Slovník použitých pojmů

5 Použité zdroje

Vybrané pasáže z první verze "Datové politiky otevřených dat veřejné správy".

1.2 Cíle Datové politiky otevřených dat VS a navazující přínosy

Datová politika otevřených dat VS je nedílnou součástí VDF a jejím cílem je:

- vytvořit základ pro organizační zajištění správné a vhodné funkcionality VDF,
- prosazení standardů při publikaci dat a odstranění nejednotnosti publikování,
- zajistit harmonizovaný (konzistentní) veřejný datový fond VS.

Dosažení cílů umožní i naplnění přínosů vyplývajících z otevřenosti veřejné správy, mezi které patří

především:

- vytvoření podmínek pro snadnější kontrolu veřejné správy,
- posílení otevřenosti a transparentnosti veřejné správy,
- větší zapojení občanů do rozhodování,
- zefektivnění veřejné správy a zlepšení kvality života občanů,
- zlepšení procesů a dat veřejné správy,
- zlepšení služeb veřejné správy.

2.1 Principy datové politiky otevřených dat VS

1. **„Open data by default“** – výchozí přístup VS k publikování dat: všechny informace lze publikovat jako otevřená data a patří do VDF, pokud neexistují důvody, které tomu brání. Nehledáme, co lze otevřít, ale co nelze otevřít. To platí především pro informace vedené jako údaje v Informačních systémech veřejné správy (dále jen „ISVS“) spravovaných orgány VS.
2. **„Open data first“** – jakákoliv publikace dat VS musí být realizována nejdříve v podobě otevřených dat do VDF a až následně je možné k nim řešit vhodné uživatelské rozhraní, případně je publikovat v nějaké jiné podobě.
3. **Veřejné datové zdroje s dálkovým přístupem - povinná součást veřejného datového fondu** – data, k nimž je v zákonech předepsána povinnost orgánu VS poskytnout dálkový přístup neomezenému okruhu žadatelů pomocí sítě nebo služby elektronických komunikací, musí být povinnou součástí veřejného datového fondu VS.
4. **Vysoká kvalita a kvantita publikovaných dat** – otevřená data VS musí být včasná, komplexní, přesná, v maximální možné míře v původní, nemodifikované podobě a na nejvyšší možné úrovni granularity. Musí používat jasný a srozumitelný jazyk, využívat možností sémantického slovníku, a umožňovat konzumentům dat poskytnutí zpětné vazby poskytovateli za účelem zkvalitnění publikovaných dat.
5. **Použitelnost dat všemi zájemci o data** – otevřená data musí být poskytnuta k dispozici zdarma pro komerční i nekomerční použití a bez jakýchkoliv byrokratických překážek, jako jsou například požadavky na registraci nebo uzavření smlouvy. Technicky lze omezit přístup pouze takovému subjektu, jehož chování prokazatelně vykazuje známky útoku s cílem vyřadit z provozu službu zajišťující přístup otevřeným datům.
6. **Uspokojování poptávky veřejnosti** - každý OVM poskytuje jako otevřená data všechny své informace, po kterých existuje poptávka veřejnosti, pokud jejich poskytnutí není vyloučeno.
7. **Publikace dat jako prostředek pro zlepšení veřejné správy** – poskytovatelé si budou vyměňovat zkušenosti s publikací navzájem s jinými organizacemi, budou otevření a transparentní při přípravě dat a jejich publikaci.
8. **Publikace dat jako prostředek pro podporu inovací** – poskytovatelé budou podporovat zvyšování gramotnosti v oblasti otevřených dat ve svých organizacích, podporovat vývojáře, občany, občanská sdružení a organizace při dalším zhodnocování publikovaných dat.
9. **Veřejný datový fond je tvořen otevřenými daty** – veškerá publikovaná data zahrnutá do VDF musí naplňovat principy kvalitních otevřených dat. Kvalitní otevřená data musí být:
 - **Kompletní** – data nejsou předmětem žádných omezení z pohledu úplnosti, vlastnictví, bezpečnosti, privilegií, ...
 - **Primární** – data pochází z původního zdroje s největší mírou detailu, bez agregací a modifikací.
 - **Aktuální** – data jsou aktualizována dle deklarované periodicity aktualizace, která je co možná nejkratší.
 - **Dostupná** – data jsou dostupná na internetu ke stažení zdarma, musí být dostupná v trvalých internetových umístěních, ve stabilních formátech a tak dlouho, jak je to možné.
 - **Strojově čitelná** – data jsou reprezentována ve struktuře, která umožňuje

programovému vybavení snadno nalézt, rozpoznat a získat jednotlivé údaje a jejich vnitřní strukturu.

- **Nediskriminační** – data jsou dostupná komukoliv bez nutnosti registrace, nebo bez vystavení nějakým jiným administrativním překážkám (např. nutnosti uzavřít smlouvu s poskytovatelem).
- **Neproprietární** – data jsou dostupná ve formátech, které jsou otevřené a nejsou předmětem nějaké exkluzivity.
- **Bez licenčních omezení** – data nejsou předmětem copyright, patentů, autorskoprávní ochrany, obchodních značek, obchodních tajemství, jsou ošetřena odpovídajícími legislativními dokumenty.
- **Katalogizovaná v NKOD** – jak vyplývá ze zákona č.106/1999 Sb.
- **Důvěryhodná** – publikovaná data musí být elektronicky podepsaná nebo doplněna osvědčením autenticity. Registrace v NKOD prostřednictvím datových schránek splňuje požadavek na důvěryhodnost poskytovatele dat.
- **Zdokumentovaná** – data jsou publikovaná současně s detailní dokumentací popisující jejich strukturu a sémantiku (význam).
- **Bezpečná pro otevření** – data nesmí obsahovat žádný spustitelný obsah.
- **Navržená s účastí veřejnosti** – veřejnost by měla být určující jak při výběru publikovaných dat, tak i při jejich dalším zkvalitňování (prostřednictvím zpětné vazby).

2.2 Pravidla veřejného datového fondu VS

K zajištění harmonizace (konzistence) a celkové kvality VDF slouží následující seznam pravidel, jejichž dodržování při publikaci otevřených dat je závazné pro všechny povinné subjekty dle zákona č. 106/1999 Sb., zákona č. 123/1998 Sb. a další, které poskytují informace odpovídajícím způsobem na základě zvláštních zákonů. Nedodržení kteréhokoliv uvedeného pravidla bude mít za následek nezařazení publikovaných dat do VDF.

Pro zahrnutí publikovaných dat do Veřejného datového fondu VS je nutné, aby publikovaná data dodržovala následující pravidla:

1. **Naplnění principů otevřených dat** – publikovaná data musí důsledně dodržovat principy otevřených dat a podmínky vyplývající ze zákona č.106/1999 Sb.
2. **Povinnou katalogizaci v NKOD** – každá publikovaná datová sada musí splňovat podmínky pro katalogizaci v NKOD (dokumentace, logická datová schémata, metadata, podmínky užití, celková kvalita dat) a také musí být v NKOD katalogizována.
3. **Dodržení publikačních standardů umístěných na Portálu otevřených dat** – publikovaná data musí vycházet z doporučených standardů pro datová schémata, struktury metadat, katalogizační záznamy, názvy a významy datových položek v datových sadách ...
4. **Zachycení vazeb na jiná publikovaná data** – publikovaná data jsou významově harmonizovaná vůči Sémantickému slovníku VS a propojená data mají zachyceny vazby na jiná publikovaná data.
5. **Naplnění principů propojených dat** – publikovaná propojená data zahrnutá do veřejného datového fondu VS musí naplňovat principy propojených otevřených dat a dodržovat konvence propojených otevřených dat vydaných Ministerstvem vnitra ČR.

Podmínkou pro zahrnutí otevřených dat do VDF je splnění požadavků na celkovou kvalitu publikovaných dat. Kvalitní otevřená data jsou otevřená data, která kromě naplnění legislativních požadavků též splňují následující pravidla:

1. Otevřená data jsou katalogizována v NKOD v podobě jednotlivých datových sad.
2. Datová sada je tvořena logicky souvisejícími údaji organizovanými do záznamů (historicky též

zvaných vět) se stejným datovým typem. Datová sada je poskytována v podobě jednoho či více datových souborů ke stažení ze sítě WWW zvaných distribuce datové sady.

- Jednotlivé distribuce datové sady se liší pouze v datovém formátu, nikoliv ve svém obsahu.
 - Alespoň jedna z distribucí je poskytována v otevřeném a strojově čitelném formátu ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a je opatřena podmínkami užití, které neomezuji žádné (legální) užití jejího obsahu, především nezamezují ani komerčnímu užití. Zároveň je poskytována bez zbytečných překážek.
 - Není možné podmiňovat přístup k distribuci registrací, uzavřením smlouvy, získáním aplikačního klíče, přihlašování apod.
 - Přístup k distribuci může být subjektu omezen pouze v případě, že jeho chování vykazuje známky útoku s cílem vyřadit z provozu službu zajišťující přístup k distribuci.
 - Každá distribuce v otevřeném a strojově čitelném formátu je opatřena logickým datovým schématem vyjádřeným ve vhodném a běžně používaném jazyku pro popis datových schémat, pokud takový jazyk pro daný formát existuje. Distribuce je vůči svému logickému datovému schématu validní.
 - Prvky definované logickým datovým schématem, jejichž sémantika je v kontextu datové sady významná, jsou propojeny na pojmy sémantického slovníku pojmů za účelem harmonizace sémantiky datových sad.
3. Datová sada je detailně zdokumentována především za účelem maximálního možného zamezení dezinterpretace jejího obsahu.
4. Obsah datové sady je aktualizován dle periodicity, kterou OVM deklarovalo při katalogizaci datové sady v NKOD.

From:
<https://opendata.gov.cz/> - **Otevřená data**

Permanent link:
https://opendata.gov.cz/dokumenty:datov%C3%A1_politika_prvn%C3%AD_verze

Last update: **2020/06/03 09:37**

